

Mary Tudor werd 500 jaar geleden geboren.

Spaanse Tudor

Mary Tudor was een hoogopgeleide vrouw. Ze was zeer devoot en vurig rooms-katholiek, net als haar moeder, maar niet zonder belangstelling voor 'werelds' genot zoals mode. Ze was eerlijk, genereus en loyaal en kon erg boos worden. Hilda Prescott gaf haar biografie over Mary niet voor niets de titel "De Spaanse Tudor" mee. Mary's leven was zeker niet gemakkelijk – verworpen door haar vader en verwijderd van haar moeder, opgegroeid aan een hof vol intriges, bedrog, wraak en geweld, gepest door haar stiefmoeder Anne Boleyn. Jarenlang leed ze aan gezondheidsproblemen en mocht ze naar paranoia hebben geneigd, dan was dat begrijpelijk. Ze werd onheus bejegend door haar elf jaar jongere en onverschillige echtgenoot, en leed twee keer aan een schijnzwangerschap – wat verschrikkelijk moet zijn voor een vrouw die wanhopig verlangde naar een huiselijk leven vol liefde, een kind en een troonopvolger. Ze was in politiek opzicht verstandiger dan waarvoor ze gehouden werd, maar de uitdagingen waarmee zij zich tijdens haar regeringsperiode als vrouw en rooms-katholiek geconfronteerd zag, waren ten slotte onoverkomelijk en dat maakt haar figuur tragisch. Het plaatst het tijdperk waarin zij regeert in schril contrast met dat van haar halfzus, de sluwe, sterke en raadselachtige Elizabeth, die zich ontpopte als de iconische en krachtige Virgin Queen die tot 1603 de teugels van het imperium strak in handen wist te houden. Elizabeths dood in 1603 betekende het einde van de Tudordynastie die in 1485 met Hendrik VIII was begonnen.

wordt door de sinistere Spaanse ambassadeur Simon Renard. In haar biografie "The Lives of the Queens of England" (1840) suggereert Elizabeth Strickland dat het niet Mary is, maar de mannen om haar heen die haar dwingen tot extreme maatregelen tegen protestanten.

Nuancering

Pas de publicaties van Sir Frederick Madden in 1831, Mary Jean Stone in 1901 en Hilda Prescott in 1940 leiden tot een genuanceerder beeld van Mary I. In de biografie over Mary van Milton Waldman in 1972 wordt Mary te boek gesteld als een martelaar die faalde.

Tegenwoordig is de felste apolo-

gete door de sinistere Spaanse ambassadeur Simon Renard. In haar biografie "The Lives of the Queens of England" (1840) suggereert Elizabeth Strickland dat het niet Mary is, maar de mannen om haar heen die haar dwingen tot extreme maatregelen tegen protestanten.

Mary Tudor

- 1516 geboren als dochter van Hendrik VIII en Catharina van Aragon.
- 1533 Henry VIII en Catharina scheiden.
- 1534 Act of Supremacy, Henry sticht de Kerk van Engeland.
- 1536 Catharina overlijdt als Princess Dowager op Kimbolton Castle.
- 1547 dood Henry VIII
- 1553 kroning in Westminster Abbey tot Mary I van Engeland.
- 1554 huwelijk met Filips II van Spanje.
- 1558 overleden en begraven in de Westminster Abbey.

gete van Mary de Ierse rooms-katholieke historicus Eamon Duffy, die in "Fires of Faith: Catholic England under Mary Tudor" (2009) betoogt dat Mary veel succesvoller was in haar restauratie

van het rooms-katholicisme dan tot dusver wordt verondersteld. Emeritus hoogleraar en Tudorkenner David Loades betoogt in zijn publicaties dat Mary niet ten koste van alles een rooms-katho-

like restauratie wilde doorvoeren. Ze bracht geen van de oude bedevaartsoorden in zijn oude glorie terug en schonk geen overdreven aandacht aan het herstel van kloosters. Integendeel: in haar testament werden de twee universiteiten aanzienlijk bevoordeeld. Ze was een vrouw die de wetenschap een warm hart toedroeg.

„Ten tijde van Mary was het grootste deel van de bevolking rooms-katholiek, zij het dat men in het algemeen tegen de paus was”, zegt Loades desgevraagd. „Mary's beleid kreeg alom steun, alhoewel haar besluit om bijna 300 protestanten de brandstapel

op te voeren, op grote weerstand stuitte. In de protestantse historiografie is haar regering weergegeven als een rooms-katholiek intermezzo in het voortgaande proces van reformatie.

Toch leek het daar toen niet op. Er was juist sprake van een terugkeer naar de normaliteit – uiteraard was het aantal ter dood veroordeelden exceptioneel en was dit louter de verantwoordelijkheid van de koningin. Het was haar grootste mislukking dat ze geen rooms-katholieke opvolging kon waarborgen, waardoor de weg vrijkwam voor Elizabeth om de reformatie te continueren.”